Gevel-inspiratie-boek Hippolytushoef

Werken aan een aantrekkelijk gevelbeeld in de dorpskern

juni 2024

Gemaakt door:

René Kuiken - stedenbouwkundige
Pieter van der Pot - architect

In opdracht van:
Gemeente Hollands Kroon

Gevel·inspiratie·boek Hippolytushoef

Werken aan een aantrekkelijk gevelbeeld in de dorpskern

juni 2024
In opdracht van:

Gemeente Hollands Kroon
Burgemeester Mijnlieffstraat 1
1761 BK Anna Paulowna

Voorwoord

Beste lezer,

De Hoofdstraat en het Kerkplein van Hippolytushoef vormen het hart van dit eeuwenoude dorp (dörrep) op het voormalig eiland Wieringen. Al van oudsher was dit dé centrale plek waar mensen hun inkopen deden, naar de kerk gingen en elkaar troffen in een van de vele cafés of hotels. Door de Zuiderzeewerken kreeg het dorp rond 1920 een extra impuls wat te merken viel aan het groeiende winkelbestand en voorzieningen. Sinds die tijd is er natuurlijk veel veranderd. Winkels zijn weer verdwenen, en soms zijn panden gesloopt en vervangen door nieuwe ontwikkelingen.

De blijvende kracht van het centrum zit nog steeds in de historische uitstraling. Dit karakter willen we zo goed mogelijk behouden en daar waar het verloren is gegaan, helpen herstellen. Daarom hebben we met inwoners en bedrijven samengewerkt om te onderzoeken hoe we dat kunnen doen. Het herstellen van authentieke gevels is hierbij een van de oplossingen.

Maar hoe doe je dat? Dit gevel-inspiratieboek inspireert lokale pandeigenaren en ondernemers op een creatieve en laagdrempelige manier om daar stappen in te zetten. Het geeft inzichten en richtlijnen voor gevelherstel. Zo kan de aantrekkingskracht van het dorp verder verbeteren en sluit dit goed aan op het versterken van de historische kwaliteit. Júist daarin investeren kan – met de voorgenomen herinrichting van de openbare ruimte – een belangrijke bijdrage leveren aan het aantrekkelijk houden van het verblijfs- én winkelgebied.

Door de historische kenmerken te herstellen en verstevigen benadrukken we de vitaliteit van Hippolytushoef door de eeuwen heen en behouden we die voor de toekomst.

Ik wens u veel leesplezier en vooral: inspiratie!

Wethouder economie en brede welvaart van de gemeente Hollands Kroon,
Robert Leever

Inhoud

1 Inleiding 7

2 Analyse 9
2.1 Historie 11
2.2 Gevelbeelden 13
2.3 Uitgangspunten 19

3 Inspiratievoorstellen 31

Nawoord 41

Verbeelding Herinrichting openbare ruimte Hippolytushoef

1 Inleiding

Aanleiding

Het centrum van Hippolytushoef aantrekkelijk maken voor inwoners en toeristen om daarmee de leefbaarheid voor bewoners en middenstand in stand te kunnen houden. Dat is het doel van de herstructureringsopgave die gaande is in het centrum van Hippolytushoef.

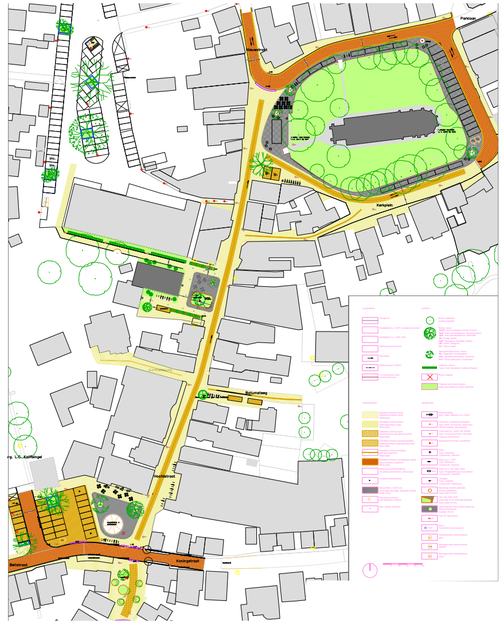
Afgelopen jaar is in participatie met bewoners hard gewerkt aan een ontwerp voor de herinrichting van de openbare ruimte. Hieruit is een ontwerp gekomen dat het centrum van Hippolytushoef een stevige kwaliteitsimpuls gaat geven. Er is echter ook geconcludeerd, op basis van analyse en een rondwandeling van de wethouders Robert Leever en Lilian Peters, dat naast de inrichting van de openbare ruimte de gevels van de bebouwing ook een belangrijke rol spelen in het vergroten van de aantrekkelijkheid van een dorpskern.
Dit is de reden dat de gemeente Hollands Kroon graag een inspiratieboek-gevels voor Hippolytushoef wenst. Dit boek bevat, op basis van analyse, richtlijnen over de gewenste verschijningsvorm van de gevels in het centrum van Hippolytushoef.

De gemeente hanteert een stimulerend erfgoedbeleid en in deze gedachte wil de gemeente eigenaren inspireren en stimuleren om hun gevel aan te passen of verbeteren. Een inspiratieboek met daarin richtlijnen en referentiebeelden van geschikte en ongeschikte voorbeelden helpt hierbij.

Proces Herinrichting openbare ruimte Hippolytushoef

Plankaart Herinrichting openbare ruimte Hippolytushoef

Panoramabeeld 't Hoekje

2 Analyse

Werkwijze

Wat zijn de onderdelen waarop je een gevel beoordeeld en wat is een passende gevel voor Hippolytushoef? Om dit te kunnen bepalen en tot uitgangspunten te komen moet eerst de bestaande situatie worden geanalyseerd.

Op basis van analyse en inventarisatie van onder andere de historie, het welstandsbeleid en van bestaande gevels in Hippolytushoef zijn de hoofdonderdelen bepaald waarop je een gevel kan beoordelen. Hierbij gaan wij in op o.a. maat en schaalverschijningsvorm, mate van detail, reclame-uiting etc.
Vervolgens is gekeken hoe de verschillende gevels zich ten opzichte van deze onderdelen gedragen. Op deze manier zijn er overeenkomsten en uitzonderingen te vinden die bijdragen bij het formuleren van de uitgangspunten.

Begrippenlijst

In dit document komen enkele vaktermen voor, hieronder een korte uitleg wat daarmee wordt bedoeld.

1. Parcellering (smalle parcellering)
De verdeling in verschillende panden of woningen. Bij meerdere brede gebouwen naast elkaar kun je daarom spreken van een breder parellering, bij meerdere smalle gebouwen naast elkaar kun je spreken van smalle parellering.

2. Borstwering
Het deel van de gevel onder een raam.

3. Topgevel
Een gevel van een gebouw met een schuin dak, het bovenste deel van deze gevel loopt daarom in een punt uit, al of niet getrapt. Het is meestal de gevel aan de korte kant van het gebouw.

4. Daklijst
Het bovenste deel van de gevel waar de gevel het dak raakt. Het is als het ware de lijst langs de dakrand.

5. Makelaar
Een versiering op het bovenste punt van een gevel. Het is vaak een rechtopstaande versiering die boven het dak uit komt.

6. Plint
De begane grond van een aantal gebouwen op een rij wordt gezamenlijk ook wel 'de plint' genoemd. Als er bijvoorbeeld winkel etages op de begane grond te zien zijn, kun je spreken van 'winkels in de plint van de gebouwen'.

7. Interieur
De (afwerking van de) binnenkant van een gebouw. Als er gesproken wordt over een 'antiek interieur', kan dat gaan bijvoorbeeld over de oude deuren, maar ook over oude kasten en dergelijke.

Winkel Albert Heijn - hoek Hoofdstraat-Smidtsteeg - datering 1930

2.1

Historie

Hippolytushoef is het grootste dorp op het voormalige eiland Wieringen. Wieringen en het typerende glooiende landschap is ontstaan in de voorlaatste ijstijd. Daardoor heeft het voormalige eiland een lange bewoningsgeschiedenis, dat op sommige plekken nog te herkennen is in karakteristieke bebouwing. Al vanaf de 9e eeuw was Wieringen vermoedelijk een belangrijke handelsplek. De plaats Hippolytushoef wordt in de 14e eeuw genoemd als Ypolshof. De plaatsnaam zou afgeleid zijn van een boerderij die er stond.

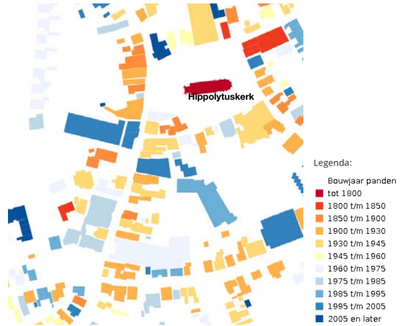
Hippolytushoef stond in 19e en 20e eeuw bekend als klein Parijs, vanwege de vele cafés die er stonden en het uitgebreide uitgaansleven dat erbij hoorde, met als hoogtepunt de kermisperiode. In de loop van de jaren '60 verminderde het aantal cafés.

Midden in het dorp staat de Hippolytuskerk. De Hippolytushoever kerk is verreweg het meest in het oog springende monument van Hippolytushoef. Gelegen op een soort van kerkterp midden op het toepasselijk genaamde Kerkplein is de kerk het middelpunt van het dorp. Al van verre is de kerk te zien.
De basis van de toren is van tufsteen en dateert uit de 12e eeuw. De toren werd in de 15e eeuw verhoogd (baksteen) en van een gemetselde spits voorzien. Het oorspronkelijke romaanse of vroeggotische schip van de kerk is tijdens de zomerstorm van 1674 verwoest.

Ondanks de rijke geschiedenis valt het aantal monumentale panden in Hippolytushoef enigszins tegen. Aan het Kerkplein staan een paar oude huizen uit de 19e eeuw en verder zijn er de Doopsgezinde Vermaning, een kerkje uit 1861 en de rooms-katholieke kerk uit 1868 aan de Hoofdstraat.
De korenmolen De Onderneming, een grondzeiler uit 1851, staat aan het begin van het dorp.

Foto Hoofdstraat met Hippolytuskerk op achtergrond

Bouwjaar panden dorpskern Hippolytushoef

Hoofdstraat

Hoofdstraat

'T Hoekje

2.2

Gevelbeelden

Kerkplein noordzijde

Kerkplein westzijde

Kerkplein zuidzijde

Hoofdstraat

‘T Hoekje

Maat & Schaal
- panden afzonderlijk herkenbaar
- bredere panden komen hier meer voor.
- 1-laag met kap overheerst

Verschijningsvorm
-langskap komt hier meer voor.
-enkele langskappen met dakopening

Detail
- gebouwen zuidzijde veel detail in daklijsten/goot etc.

Materiaal & Kleur
- over het algemeen behouden/ traditionele kleurstelling
-oude pand Beltstraat specifieke gele kleur
- zonneluifels per pand zorgt voor herkenbaarheid individueel pand, wel zijn ze ‘te’ breed en niet overeenkomstig met gevel.

Reclame
- groot reclamebord op 1e verdieping tussen twee panden vermindert gevoel losse panden

Noordzijde

Oostzijde

Zuidzijde

Kerkplein

Noordzijde

Oostzijde

Zuidzijde

Westzijde

Maat & Schaal
- panden afzonderlijk herkenbaar
- overwegend smalle parcellering, enkele bredere panden. Brede panden met 1 laag en kap vallen minder uit de toon
- 1-laag met kap overheerst

Verschijningsvorm
-oude panden veelal topgevel
-vrijwel uitsluitend schuine daken
-veel verticaal georienteerde raamopeningen
-gevels op de grond / borstwering onder kozijnen
-meeste panden hebben een gevel met één duidelijke architectonische verschijningsvorm
- 2 laagse panden met weinig relatie tussen raamopening op beide lagen werken minder goed

Detail
- oude panden rijke detaillering in metselwerk
-enkele panden met bewerkte daklijsten
-enkele panden met gevelmakelaar

Materiaal & Kleur
- overwegend gemetseld
- enkele panden houten top / donker groene kleur
- over het algemeen behouden/ traditionele kleurstelling

Reclame
- felle kleur reclamebak fietsenwinkel valt uit de toon
-reclame opgenomen in gevelopening doet verzorgd aan

Oostzijde

1963 1935

1939 1939 1942 2001

1920 1931

1928

1895 1930

1925 1961?

1939

Westzijde

1978 1930

1978

1966 1933

1867

2004

1929

1929

Maat & Schaal
- panden afzonderlijk herkenbaar
- overwegend smalle parcellering, enkele bredere panden. Brede panden met 1 laag en kap vallen minder uit de toon
- 1-laag met kap overheerst
- enkele panden 2-laags met kap.

Verschijningsvorm
- 2-laags met kap panden zijn in de basis brede panden/ontwikkelingen maar waar de verschijningsvorm van een enkel pand is toegepast
-veeltopgevels, enkele trapgevel
-veel schuine daken, enkele platte daken
-veel verticaal georienteerde raamopeningen
-gevels op de grond / borstwering onder kozijnen
-meeste panden hebben een gevel met één duidelijke architectonische verschijningsvorm
- 2 laagse panden met weinig relatie tussen raamopening op beide lagen werken minder goed
- enkele panden/functies hebben geen zichtbaar interieur

Detail
- enkele panden met rijke detaillering in metselwerk
-enkele panden met bewerkte daklijsten
-enkele panden met gevelmakelaar

Materiaal & Kleur
- overwegend gemetseld
- over het algemeen behouden/ traditionele kleurstelling
-kleurstelling kerk valt op

Reclame
- felle kleur bestickering tandarts
- reclame opgenomen in gevelopening doet verzorgd aan

Huidig beeld

Streefbeeld

2.3

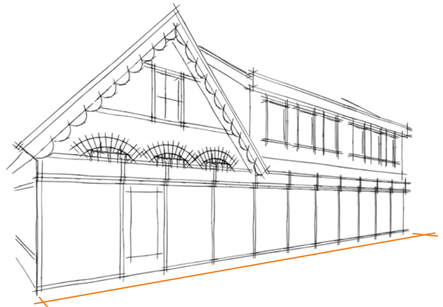
Uitgangspunten

Zoals te lezen is in het voorgaande hoofdstuk zijn de bestaande gevels op een aantal onderdelen, zoals maat & schaal, verschijningsvorm, etc., beoordeeld.

De welstandsnota van Hollands Kroon stelt voor het projectgebied een welstandsintensief beleid voor.
In overleg met de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit Hollands Kroon zijn de eerdergenoemde verschillende onderdelen gedefinieerd en zullen de uitgangspunten hiervoor in dit hoofdstuk worden behandeld.

Per onderdeel is er op een schetsmatige manier een huidig beeld en een streefbeeld naast elkaar gezet en is er doormiddel van uitspraken en referenties een voorstel gedaan die passend en in overeenstemming met andere bebouwing in Hippolytushoef zou zijn.

- **Maat & Schaal**
- **Verschijningsvorm**
- **Detail**
- **Materiaal & Kleur**
- **Reclame**

Huidig beeld

Herkenbaar maken van oorspronkelijke kleine schaal

Brede horizontaal georiënteerde panden waar mogelijk verdelen in meer vierkante of verticale delen

Streefbeeld

Maat & Schaal

Er is sprake van een dorpse maat, dit betekent;

- panden zijn afzonderlijk herkenbaar, er is sprake van smalle parcellering (vierkante of verticale orientatie)

- maximaal 2-lagen met kap, voorkeur 1-laag met kap

- brede panden zijn veelal 1-laag met kap, bij 2-lagen (en kap) opbreken of onderverdelen van de eenheid wenselijk

Veel van de panden zijn duidelijk als losse eenheid herkenbaar met een smalle parcellering. Door deze smalle parcellering zijn de meeste panden vierkant of verticaal georiënteerd.
In een aantal gevallen zijn 1 of meerdere panden op het niveau van de plint samengetrokken. Hierdoor lijkt er op plint-niveau een bredere eenheid te ontstaan die niet meer strookt met de wereld daar boven. Soms gaat het om een fysieke samentrekking, soms om luifels of zonweringen die meerdere panden visueel samenvoegen.

Veel panden zijn opgebouwd uit 1 laag met een kap. Op een aantal plekken komen 2 lagen met een kap ook voor.
Bredere panden die meer horizontaal georiënteerd zijn en uit 2 lagen plus een langskap bestaan kunnen door hun schaal uit de toon vallen. Deze panden kunnen profiteren van het opbreken of opsplitsen in 2 of meer delen. Zo ontstaat een kleinere schaal en meer een vierkante of verticale oriëntatie. Dat kan door de gevel visueel op te splitsen in 2 eenheden, en/of door het toevoegen van dakkapellen of kopgevels.
In de gewenste situatie blijven de individuele panden als zodanig herkenbaar en worden brede panden met 2 lagen met kap in schaal verkleind.

Hoewel als 1 pand ontwikkeld is een duidelijke opsplitsing in de beleving van de gevel gemaakt. De winkel beslaat het hele pand zonder een brede plint los te knippen van de bovenbouw. (in dit beeld is de breedte van de luifels terug gebracht naar de breedte van de pui, in werkelijkheid zijn de luifels iets breder)

De oorspronkelijke bebouwing is boven de plint nog af te lezen, maar op het niveau van de plint is alles samengetrokken tot 1 lange pui.

Deze dakkapel en enkele andere details zijn niet origineel maar van recente datum. Het geeft het langsdak wel direct een gezicht naar de straat en doorbreekt de horizontale orientatie van de gevel.

De oude situatie (apr. 2009)

Huidig beeld

De plint en de wereld daar boven weer met elkaar verbinden. Het pand weer op de grond zetten.

Met borstwering gevel en straat verbinden. Raamopeningen verticaal orienteren.

Streefbeeld

Verschijningsvorm

De panden zijn gegrond, dit betekent;

- gevels staan op de grond / borstwering onder kozijnen

- gevel en plint zijn in samenhang

- verticaal georiënteerde raamopeningen

- per gevel één duidelijke architectonische verschijningsvorm voor gevel en plint

De meeste oudere panden die nog in originele staat zijn hebben een gevel die “op de grond staat”. Dat wil zeggen dat het materiaal, in de meeste gevallen metselwerk, doorloopt tot de grond. Het kan zijn dat er een natuurstenen plint aanwezig is van geringe hoogte.
Ook bij grote raamopeningen van oude winkelpanden is er nog een stukje gevel onder het raam te vinden in de vorm van een borstwering.

Als er sprake is van 2 lagen met een kap is de gevel over alle lagen één architectonische eenheid. De meeste raamopeningen zijn verticaal georiënteerd. In de gewenste situatie lopen gevels door tot op de grond en hebben raamopeningen een lage borstwering.

Het stucwerk in de plint is afwijkend en er mist een borstwering, maar de compositie van deze gevel verbindt de 2 lagen beter en aan weerzijden loopt het materiaal van de gevel door tot aan de grond.

Het pand ‘staat niet op de grond’ en de plint en de bovenbouw zijn geen eenheid. De glazen puien lopen door tot op de grond waardoor de gevel nauwelijks contact maakt met de straat zoals de meeste oorspronkelijke bebouwing wel doet.

Huidig beeld

Streefbeeld

Details
Oog voor detail,
dit betekent;

- nog bestaande details zichtbaar maken of zelfs herstellen

- storende, later aangebrachte elementen verwijderen bij renovatie

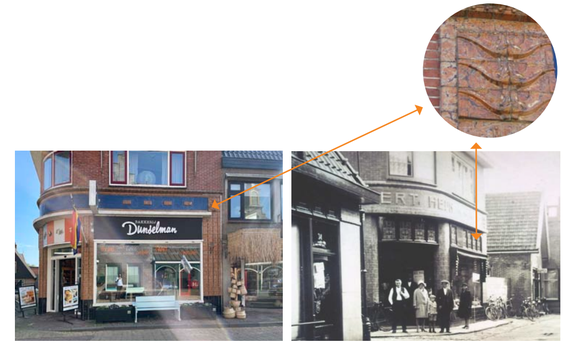
- detail brengt menselijke schaal en is welkom

- interieurs zijn idealiter zichtbaar en niet afgeplakt

Een aantal panden in het dorp kent een redelijk rijke detaillering. We zien sierlijsten langs dakranden, eenzelfde makelaars op veel kopgevels en details in metselwerk en goten. In sommige gevallen is in de loop der jaren beplating of reclame voor of in plaats van oudere detaillering geplaatst, of zijn er niet oorspronkelijke elementen op de gevels gemonteerd. In geval van renovatie zouden nog bestaande details zichtbaar kunnen worden gemaakt of zelfs hersteld, zoals sierlijsten van winkelpuien, betegeling, natuurstenen trappen of interieurdelen zoals vitrines, lambrisering, kasten of beschilderde wanden.

Ook zouden de later aangebrachte elementen kunnen worden verwijderd voor zover deze niet bij de gevel (of het interieur) passen, zoals beplating, rolluiken of installaties.

Belangrijk voor het gevelbeeld en de beleving van de straat daarvan is ook zicht op het interieur. Dichtgeplakte of volledig volgebouwde etalages/ramen van een winkel/voorziening zou moeten worden voorkomen. Wanneer er gebruik wordt gemaakt van rolluiken in de etalages dan heeft de opengewerkte versies aan de binnenzijde van de etalage de voorkeur.

Het is mogelijk dat achter sommige reclame uitingen of voorzetgevels nog oude details schuil gaan, zoals tegels, glas in lood of belettering.

Een aantal fraaie gevels zou baat kunnen hebben bij het verwijderen van enkele niet oorspronkelijke elementen, zoals in dit geval de later aangebrachte omkasting van (inmiddels niet meer aanwezige) zonwering of de reclame borden voor de oude dakgoot. De onverzadigde kleuren lijken wel goed te passen bij het pand.

Veel voorkomende makelaars

Huidig beeld

Streefbeeld

Materiaal & Kleur
in samenhang met historie en elkaar,
dit betekent;

- kies voor natuurlijke materialen (zoals hout en metselwerk)

- kies voor behouden / traditionele kleurstelling

- bedrijfskleuren en huiststijlen van ketens kunnen geen onderdeel zijn van (de vaste onderdelen van) de gevels

Materialisering en kleur van de gevel hebben veel invloed op de beleving van een gevel. Overwegend worden materialen zoals baksteen, hout en dakpannen gebruikt die een natuurlijke uitstraling hebben. Spiegelende of felgekleurde gevelvlakken komen niet veel voor. Dakpannen komen in verschillende tinten van zwart en bruin/oranje voor. Overwegend zijn de pannen niet geglazuurd maar meer gesmoord. Hier zou op moeten worden aangesloten.

De meeste kleuren die worden gebruikt zijn onverzadigde kleuren zoals groen-geel. De spits van de katholieke kerk voegt daar nog een rood/bruine kleur aan toe.Wit wordt veel gebruikt voor kozijnen en goten/daklijsten.

Vaste onderdelen van een gevel moeten niet in een bedrijfs- of huisstijlkleuren worden geschilderd.

Het onverzadigde groen-geel en blauw-geel komt veel terug in de omgeving, ook in de kleuren van de vloot. Het kan interressant zijn onderzoek te doen naar de oorspronkelijke kleuren van een pand, of van de streek

Inmiddels is het zwart, maar de pui van de Etos was in de toen blauwe huiskleur geschilderd. Dat was niet het onverzadigde meer grijze blauw dat we in deze omgeving meer tegen komen.

Spits Rooms-Katholieke kerk

Huidig beeld

Streefbeeld

Reclame
ingetogen, verzorgd en afgestemd
dit betekent;

- reclame is onderdeel van de gevelopening en/of bestaat uit losse letters

- haakse reclameborden zou voor een eenheid kunnen zorgen

- verlichting zorgt voor sfeer

Grote reclamebakken kunnen een stevige invloed hebben op de sfeer van een winkelgebied. De beste reclame is ingetogen, verzorgd en afgestemd. Grote doorlopende reclamebakken en naamborden zouden moeten worden vermeden. Veelal ontstaat hierdoor een knip tussen de plint en de bovenbouw wat de dorpse uitstraling veelal niet goed doet.

Het beste is als reclame wordt afgestemd op bestaande gevelopeningen en in losse letters wordt gedaan. Deze letters kunnen direct op gevel, raam of luifel worden geplaatst.

Enkele winkels hebben ook uithangborden/ reclameborden haaks op de gevel. Deze verschillen allemaal van maat en kleur. Een eenheid hierin zal voor rust zorgen. Dit kan gerealiseerd worden door dezelfde uithangborden te gebruiken. Deze zouden een maximale maat van 50x50 cm moeten zijn.

Aandacht voor verlichting kan ook veel doen voor het gevelbeeld en de beleving van de straat in het donker. Ook hier is het belangrijk om de hele gevel daar in mee te nemen en niet alleen de plint.

Gevelbrede reclame borden brengen een knip aan tussen plint en gevel 1e verdieping

Er zijn meer bedrijven met blauw als huiskleur die dat tot uiting brengen op de gevel.

Uithangbord

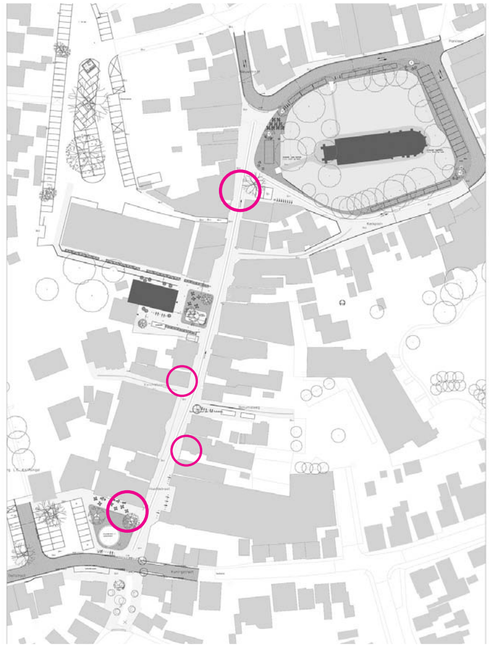

Een juiste verlichting kan de gevel en verschillende details accentueren. Ook hier geldt, liever het hele pand in het lichtplan beschouwen dan alleen de plint. Bijvoorbeeld met up- en down lights die ook naar boven schijnen.

3
Inspiratievoorstellen

In de voorgaande hoofdstukken hebben we op verschillende onderdelen de gevels van de dorpskern bekeken. Er zijn overeenkomsten gevonden en richtlijnen gegeven hoe je met de verschillende onderdelen om zou kunnen gaan.

Om het geschreven woord ook op een beeldende manier duidelijk te maken zijn in dit hoofdstuk voor enkele gevels een aantal voorstellen gedaan hoe het aangepakt zou kunnen worden. Er is gekeken naar vier locaties, twee in de Hoofdstraat en één op 't Hoekje en één op het Kerkplein. Voor de keuze van de locties hebben we gekeken welke plekken in samenhang met de herinrichting van de openbare ruimte een rol spelen en waar voor verschillende onderdelen inspiratie kan worden gegeven.
Hierbij zijn de ingrepen soms minimaal, soms maximaal. Belangrijk is om te beseffen dat dit een inspiratieboek is en dat hetgeen wat we hier laten zien niet verplicht is. Het geeft in een beeld aan wat er aangepast zou kunnen worden om uiteindelijk tot een aantrekkelijk gevelbeeld voor de gehele dorpskern van Hippolytushoef te komen.

Kerkplein

Huidige situatie

Een van de panden waar we aan de hand van een inspiratiebeeld willen laten zien wat er wordt bedoeld met de verschillende mogelijke uitgangspunten is het pand aan Kerkplein 9. Samen met de Etos vormt dit pand een entree van het Kerkplein naar de Hoofdstraat. Het pand is, vergeleken met de andere panden van de dorpskern, met z'n twee lagen en terugliggende kap een uitzondering in de dorpskern.

Maat & Schaal
- 2 lagen met achterliggende kap
- smalle parcelering niet aanwezig

Verschijningsvorm
- borstwering is aanwezig, toch minder het gevoel dat de gevel op de grond staat
- gevel 1e verdieping en plint zouden wat meer in samenhang kunnen

Detail
- doorlopende luifel benadrukt horizontale uitstraling

Materiaal & Kleur
- witte kleur komt veel voor, maar niet de gehele gevel

Reclame
- Losse letters, hoog gepositioneerd

Huidig beeld

Inspiratiebeeld

Ingreep

Voor de ingreep is er gezocht naar de mogelijkheden om horizontale uitstraling van het pand te verminderen. Gekeken hierbij is naar de historische opzet van dit pand. Er heeft hier heel vroeger een breder pand gestaan met veel verticale gevelopeningen. Later heeft er een pand gestaan met een topgevel. (zie historische foto's).

Op basis van deze beelden is er een inspiratiebeeld geschetst die de tweelaagse opzet in stand houd maar door middel van veel verticale raampartijen een historischere uitstraling krijgt. In het midden van het pand wordt er een topgevel voorgesteld die de terugliggende kap weer onderdeel laat uitmaken van het geheel. Tevens worden geveldetails aangezet en ontstaat er een verschijningsvorm die historischer aan doet. In het rijtje met historische panden aan het Kerkplein en tegenover de Etos zou dit een ingreep kunnen zijn die de entree van de Hoofdstraat hier zal verbeteren.

Huidige situatie

Voor een oud pand in de Hoofdstraat hebben we gekeken hoe je met vrij minimale ingrepen de gevel zoveel als mogelijk sprekend kan krijgen. Het pand is met twee duidelijke etalages een echt winkelpand. In de loop van de tijd is er vooral met hoog geplaatste reclameborden, ons inziens, wat van de uitstraling verloren gegaan.

Maat & Schaal
- duidelijk een pand

Verschijningsvorm
- alzijdige uitstraling. Echt een hoekpand

Detail
- rijk gedetaileerd

Materiaal & Kleur
- expressieve kleurstelling

Reclame
- zit hoog en neemt zicht weg op goot

Huidig beeld

Inspiratiebeeld

Ingreep minimaal

Door vooral de hoog geplaatste reclameborden weg te halen worden afzonderlijke gevelelementen duidelijker zichtbaar en daarmee is de gevel weer afleesbaar zoals het bedoeld is. De reclame is met losse letters in de etalage aanwezig.

Huidige situatie

Voor een ander hoekpand in de Hoofdstraat hebben wij ons vooral gericht op de kleurstelling. De wijze waarop , in de huidige situatie, de reclame is vormgegeven is een mooi voorbeeld hoe het in de gevelopening opgelost kan worden. De losse reclame uitingen op de stoep zouden overigens minder mogen. Ook is er gekeken naar de topgevel die erg gesloten is.

Maat & Schaal
- duidelijk één pand

Verschijningsvorm
- topgevel gesloten en doet wat zwaar aan

Detail
- weinig detail

Materiaal & Kleur
- witte kleur komt veel voor, maar niet de gehele gevel.
-verschillende tinten rood

Reclame
- mooi opgelost in de raamopeningen

Huidig beeld

Inspiratiebeeld

Ingreep minimaal

Door de topgevel een opening te geven wordt de topgevel minder gesloten en zwaar. Tevens is hier gekeken naar de kleurstelling zoals die terug te vinden is bij de monumenten van het Kerkplein. De reclame in de gevelopening is een goede precedent voor andere winkels.
Door gebruik te maken van een uithangbord kunnen vlaggen en losse borden op de stoep vermeden worden.

referentie monumenten Kerkplein

‘T Hoekje

Huidige situatie

Aan ‘t Hoekje op de hoek van de Hoofdstraat staat een prominent pand die veel impact heeft op de uitstraling van het plein. De bebouwing rondom ‘t Hoekje is opgebouwd uit vooral individuele panden. Dit pand is ook opgebouwd uit verschillende panden wat we met enkele ingrepen nog duidelijker zichtbaar kunnen maken.

Maat & Schaal
- afzonderlijke panden zijn leesbaar maar worden wel met tussenbouwsels, reclame en zonneluifels aan elkaar geplakt.

Verschijningsvorm
- middelste (halve) topgevel is vreemde eend in de bijt.

Detail
- niet veel detail.

Materiaal & Kleur
- tussenbouwsels (entree, balkon) in witte kleur en erg zichtbaar.
-grote zonneluifels die niet afgestemd zijn met gevelopeningen.

Reclame
- groot bord tussen twee panden op hoogte.

Huidig beeld

Inspiratiebeeld

Ingreep maximaal

Om de afzonderlijke panden nog duidelijker afleesbaar te maken en daarmee aan te sluiten op de maat en schaal van de andere panden rondom ‘t Hoekje richten de ingrepen zich op het accentueren van de verschillende panden.
Dit betekekent geen groot reclamebord tussen twee panden op hoogte
en zonneluifels afstemmen op de gevelopeningen van ieder afzonderlijk pand. Hiermee komen de panden ook duidelijk op de grond te staan.
Tevens is de zichtbaarheid van de tussenbouwsels zoals entree of balkon verminderd door ze terug te leggen en door de topgevel van het middelste pand ‘af’ te maken.

Bestaande situatie

Geraadpleegde bronnen

- Welstandsnota Hollands Kroon
- Beeldbank Historische Vereniging Wieringen

Nawoord

Vanuit de gemeente Hollands Kroon zijn we enthousiast om dit gevelinspiratieboek Hippolytushoef te presenteren aan onze inwoners en ondernemers. Voor dit inspiratiedocument is de hulp ingeroepen van stedenbouwkundige Réne Kuiken en architect Pieter van der Pot. Ook waren de rijke geschiedenis van ons gebied en de unieke karakteristieken van al bestaande gebouwen onze inspiratiebronnen. We verwachten tijdens het participatietraject nog vele inhoudelijke reacties te ontvangen van omwonenden, ondernemers en andere geïnteresseerden. Dat komt de kwaliteit van het definitieve gevelinspiratieboek alleen maar ten goede.

We hebben het boek opgezet vanuit vijf uitgangspunten. Deze zijn bedoeld om duidelijke richtlijnen te geven voor de gewenste bouwstijl die goed past bij Hippolytushoef. We hopen zo goede ideeën aan te dragen voor mogelijke verbeteringen aan de gebouwen. Dit kan variëren van een kleine aanpassing met grote impact, tot het volledig transformeren van de gevel. Maar uiteindelijk is het de beslissing van de eigenaar van een gebouw.

De Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit Hollands Kroon, voorheen de welstand- en monumentencommissie, adviseert de gemeente over de uiterlijke verschijningsvorm van gebouwen. Ook in die samenwerking willen we dit gevelinspiratieboek inzetten als leidraad.

De komende tijd gaan we verder aan de slag om gevelveranderingen verder te stimuleren om zo gezamenlijk Hippolytushoef nog aantrekkelijker te maken. We houden u hiervan op de hoogte.

Gemaakt door:

René Kuiken - stedenbouwkundige
Pieter van der Pot - architect

In opdracht van:
Gemeente Hollands Kroon